

Opinie o działaniach organów państwa i instytucji publicznych wobec Grupy Amber Gold oraz o komisji śledczej do zbadania ich prawidłowości

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Komisja śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold została powołana na mocy uchwały Sejmu VIII kadencji z 19 lipca 2016 roku i rozpoczęła pracę 22 lipca tegoż roku. Komisja pod przewodnictwem poseł Małgorzaty Wassermann prowadzi od listopada 2016 roku przesłuchania, które Polacy mogą śledzić za pośrednictwem mediów. W badaniu przeprowadzonym w pierwszym tygodniu lutego¹ zapytaliśmy ankietowanych, czy interesują się pracami Komisji śledczej ds. Amber Gold, jak oceniają jej pracę oraz czy – ich zdaniem – organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty.

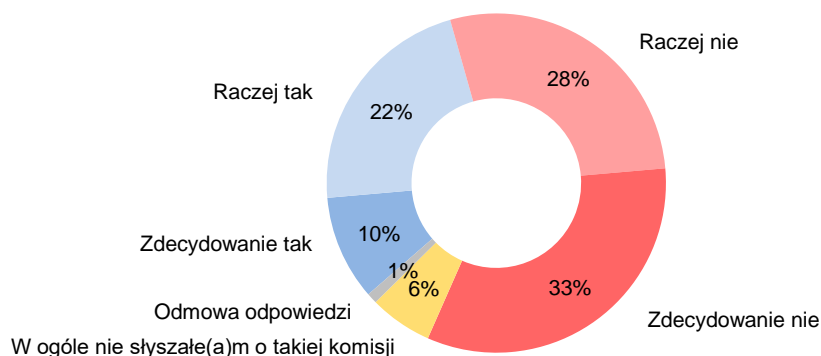
ZAINTERESOWANIE PRACAMI SEJMOWEJ KOMISJI ŚLEDCZEJ

Zainteresowanie pracami Komisji śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold nie jest duże – deklaruje je niespełna jedna trzecia (32%) dorosłych Polaków, natomiast zdecydowana większość (61%) twierdzi, że się nimi nie interesuje. Nieliczni (6%) deklarują, iż w ogóle nie słyszeli o takiej komisji. Warto dodać, że zainteresowanie jej pracami jest znacznie mniejsze niż pracami Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji restrykcyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa².

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (333) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 1–8 lutego 2018 roku na liczącej 1057 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Wokół Komisji weryfikacyjnej ds. restrykcyjności nieruchomości w Warszawie”, luty 2018 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. W Sejmie pod kierownictwem Małgorzaty Wassermann pracuje Komisja śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec Grupy Amber Gold. Czy interesuje się Pan(i) pracami tej komisji?



Z analiz wielozmiennowych³ wynika, że zainteresowanie pracami Komisji śledczej ds. Amber Gold wiąże się przede wszystkim ze stopniem zainteresowania polityką, przy czym jedynie wśród badanych deklarujących duże bądź bardzo duże zainteresowanie wydarzeniami politycznymi odsetek tych, którzy interesują się działalnością tej komisji, jest większy niż niezainteresowanych nią. Wśród respondentów uważnie śledzących to, co się dzieje w polityce, wszyscy słuzyli o tej komisji, a jej pracami interesuje się ponad trzy czwarte z tej grupy (77%). W większości nie są natomiast nimi zainteresowani badani średnio, słabo lub w ogóle nieinteresujący się wydarzeniami politycznymi (odpowiednio: 60%, 78% i 74%). Ponadto co piąty (20%) respondent deklarujący całkowity brak zainteresowania polityką twierdzi, iż w ogóle nie słyzył o takiej komisji.

TABELA 1

W Sejmie pod kierownictwem Małgorzaty Wassermann pracuje Komisja śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec Grupy Amber Gold. Czy interesuje się Pan(i) pracami tej komisji?	Deklarowane zainteresowanie polityką			
	duże lub bardzo duże	średnie	nikłe, niewielkie	żadne
	procentowanie w kolumnach			
Zdecydowanie tak	30	11	3	0
Raczej tak	47	26	13	3
Raczej nie	16	36	33	11
Zdecydowanie nie	7	24	45	63
W ogóle nie słyzyłem(a)m o takiej komisji	0	3	6	20
Odmowa odpowiedzi	0	0	1	2

³ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

Co ciekawe, zainteresowanie pracami Komisji śledczej ds. Amber Gold istotnie statystycznie różnicują także afiliacje polityczne badanych, a przede wszystkim preferencje partyjne⁴, mierzone deklaracjami dotyczącymi głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu, przy czym najczęściej interesują się nimi osoby zamierzające oddać głos na listy firmowane przez Prawo i Sprawiedliwość (58% w tej grupie), natomiast w pozostałych największych potencjalnych elektoratach przeważa brak zainteresowania. Podobnie jest w przypadku poglądów politycznych – zainteresowanie pracami tej komisji w większości deklarują osoby identyfikujące się z prawicą (54% w tej grupie), natomiast wśród pozostałych przeważa brak zainteresowania (por. tabelę aneksową nr 1).

TABELA 2

W Sejmie pod kierownictwem Małgorzaty Wassermann pracuje Komisja śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec Grupy Amber Gold. Czy interesuje się Pan(i) pracami tej komisji?	Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Platforma Obywatelska RP	Kukiz'15	Nowoczesna	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie tak	21	5	9	5	4
Raczej tak	37	16	31	22	15
Raczej nie	25	37	38	44	28
Zdecydowanie nie	14	37	22	23	47
W ogóle nie słyszałem(a)m o takiej komisji	3	3	0	6	4
Odmowa odpowiedzi	0	1	0	0	1

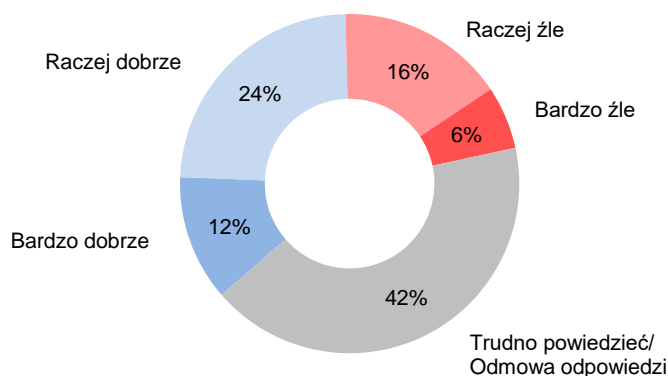
Spośród analizowanych zmiennych społeczno-demograficznych zainteresowanie pracami Komisji śledczej ds. Amber Gold najbardziej różnicuje wiek – im starsi są badani, tym wyższy odsetek zainteresowanych (od 10% w grupie wiekowej 18-24 lata do 53% w grupie 65+) – por. tabelę aneksową nr 1. Warto przypomnieć, iż podobną zależność stwierdziliśmy w przypadku zainteresowania pracami Komisji weryfikacyjnej.

OCENA PRACY SEJMOWEJ KOMISJI ŚLEDCZEJ

Oceny pracy Komisji śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold częściej są pozytywne (36%) niż negatywne (22%). Ponad dwie piąte badanych spośród tych, którzy słyszeli o istnieniu tej komisji, nie potrafi jej jednak ocenić (42%).

⁴ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lutym”, luty 2018 (oprac. K. Pankowski).

RYS. 2. Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?
ODPOWIEDZI BADANYCH, KTÓRZY SŁYSZELI O ISTNIENIU TEJ KOMISJI (N=989)



Im większe zainteresowanie działalnością Komisji śledczej ds. Amber Gold, tym częstsze są pozytywne oceny jej pracy (od 7% wśród zdecydowanie nieinteresujących się nią do 88% wśród zdecydowanie zainteresowanych). Warto też zauważyć, że choć niezainteresowani pracami komisji na ogół nie potrafią ich ocenić, znacznie częściej postrzegają je negatywnie niż pozytywnie.

TABELA 3

Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?	W Sejmie pod kierownictwem Małgorzaty Wassermann pracuje Komisja śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec Grupy Amber Gold. Czy interesuje się Pan(i) pracami tej komisji?			
	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	procentowanie w kolumnach			
Bardzo dobrze	59	20	1	1
Raczej dobrze	29	54	19	6
Raczej źle	4	14	26	13
Bardzo źle	5	5	3	10
Trudno powiedzieć	3	7	50	70

Wielozmiennowe analizy statystyczne wskazują, iż ocena prac Komisji śledczej ds. Amber Gold najbardziej związana jest z deklarowanym zaufaniem lub jego brakiem do Małgorzaty Wassermann. Zależność ta występuje bez względu na stopień zainteresowania pracami komisji. Oceny pozytywne wyraźnie dominują (71%) w grupie badanych mających zaufanie⁵ do Małgorzaty Wassermann. Najbardziej krytyczni wobec prac komisji są respondenci deklarujący nieufność do jej przewodniczącej

⁵ Zob. komunikat CBOS „Zaufanie do polityków w lutym”, luty 2018 (oprac. A. Cybulska).

– 56% ocenia ją źle, a tylko 5% dobrze. Negatywne oceny przeważają nad pozytywnymi także wśród osób mających obojętny stosunek do Małgorzaty Wassermann oraz tych, które jej nie identyfikują. W grupie rozpoznających przewodniczącą Komisji śledczej ds. Amber Gold, ale niepotrafiących ustosunkować się do niej, nieco więcej natomiast jest pozytywnych niż negatywnych ocen pracy tej komisji.

TABELA 4

Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?	Stosunek do Małgorzaty Wassermann				
	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach				
Bardzo dobrze	0	0	28	0	0
Raczej dobrze	5	12	43	12	16
Raczej źle	35	25	6	14	12
Bardzo źle	21	5	1	5	1
Trudno powiedzieć	38	58	21	70	70

Ponadto ocena prac sejmowej Komisji śledczej ds. Amber Gold związana jest także z preferencjami partyjnymi badanych. Najwięcej pozytywnych ocen zdobywa ona wśród respondentów, którzy zamierzają głosować w hipotetycznych wyborach do Sejmu na listy firmowane przez Prawo i Sprawiedliwość (69%). Prace tej komisji dobrze ocenia też większość potencjalnego elektoratu Kukiz'15 (54%). Znacznie więcej ocen negatywnych niż pozytywnych uzyskuje ona natomiast wśród zwolenników Platformy Obywatelskiej (42% wobec 14%) oraz Nowoczesnej (44% wobec 16%). Badani deklarujący zamiar uczestniczenia w wyborach parlamentarnych, ale niezdecydowani kogo poprzeć, w większości (57%) nie potrafią ocenić pracy tej komisji, natomiast pozostali z tej grupy oceniają ją dobrze niemal tak samo często jak źle (23% wobec 21%).

TABELA 5

Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?	Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Platforma Obywatelska RP	Kukiz'15	Nowoczesna	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
	procentowanie w kolumnach				
Bardzo dobrze	31	1	7	4	1
Raczej dobrze	38	13	47	12	22
Raczej źle	7	29	5	35	15
Bardzo źle	2	13	4	9	6
Trudno powiedzieć	22	44	37	40	57

Oceny pracy Komisji śledczej ds. Amber Gold istotnie różnicują także poglądy polityczne. Najbardziej wyrobione opinie na ten temat mają badani identyfikujący się z prawicą. Oni też w zdecydowanej większości wystawiają pracy komisji ocenę pozytywną (66% w tej grupie). Pozostali najczęściej nie mają zdania o pracy tej komisji, a jeżeli decydują się wystawić swoją ocenę, to częściej jest ona zła niż dobra (por. tabelę aneksową nr 2).

Ocena pracy Komisji śledczej ds. Amber Gold związana jest też z zainteresowaniem polityką – im ono większe, tym większy odsetek badanych potrafi ocenić prace komisji i tym częściej są to opinie pozytywne. W efekcie wśród respondentów deklarujących duże lub bardzo duże zainteresowanie polityką aż 60% dobrze ocenia jej pracę, a jedyną grupą, w której więcej jest ocen negatywnych (22%) niż pozytywnych (7%), są badani w ogóle nieinteresujący się polityką.

TABELA 6

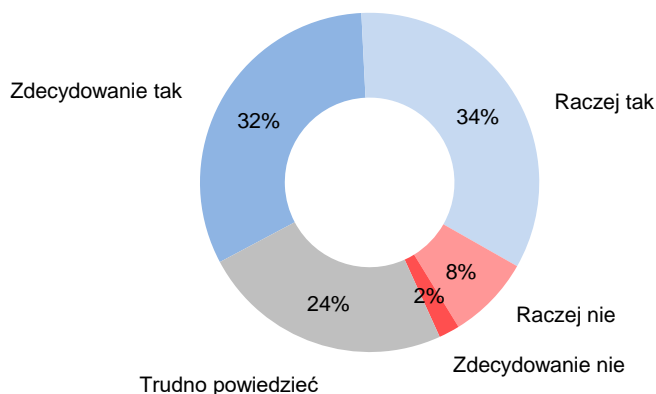
Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?	Deklarowane zainteresowanie polityką			
	duże lub bardzo duże	średnie	nikłe, niewielkie	żadne
	procentowanie w kolumnach			
Bardzo dobrze	29	14	2	1
Raczej dobrze	31	29	21	6
Raczej źle	18	16	16	13
Bardzo źle	9	5	4	9
Odmowa odpowiedzi	12	36	57	71

Spośród zmiennych społeczno-demograficznych oceny pracy sejmowej Komisji śledczej ds. Amber Gold najbardziej różnicuje wiek badanych – im starsza grupa wiekowa, tym więcej ocen pozytywnych (w grupie 65+ wyraża je większość pytanych). Warto jednak dodać, że wśród osób poniżej 45 roku życia większość nie ma wyrobionej opinii na temat pracy tej komisji (por. tabelę aneksową nr 2).

CZY PAŃSTWO POLSKIE MOGŁO ZAREAGOWAĆ LEPIEJ?

Dwie trzecie badanych (66%) jest przekonanych, że organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty. Przeciwną opinię wyraża co dziesiąty pytany (10%), a blisko co czwarty (24%) nie ma zdania w tej kwestii.

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, czy też nie?



Opinie w tej kwestii wiążą się przede wszystkim z oceną pracy komisji śledczej i zaufaniem do jej przewodniczącej Małgorzaty Wassermann. Wprawdzie niezależnie od oceny pracy Komisji śledczej ds. Amber Gold badani na ogół są przekonani, że organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, jednak najczęściej twierdzą tak osoby bardzo dobrze oceniające jej pracę (96% w tej grupie).

TABELA 7

Czy, Pana(i) zdaniem, organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, czy też nie?	Jak ocenia Pan(i) pracę Komisji śledczej ds. Amber Gold?				
	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Bardzo źle	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie tak	84	52	22	27	13
Raczej tak	12	33	55	33	36
Raczej nie	2	6	16	16	6
Zdecydowanie nie	0	1	1	10	2
Trudno powiedzieć	2	8	6	14	44

Niezależnie od stosunku do przewodniczącej Komisji śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold, badani z reguły są przekonani, że organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty. Najczęściej jednak twierdzą tak osoby mające zaufanie do kierującej komisją Małgorzaty Wassermann (83%).

TABELA 8

Czy, Pana(i) zdaniem, organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, czy też nie?	Stosunek do Małgorzaty Wassermann				
	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie tak	17	24	53	14	16
Raczej tak	42	39	30	34	34
Raczej nie	16	8	4	7	11
Zdecydowanie nie	3	0	2	3	0
Trudno powiedzieć	22	28	12	42	39

Ponadto opinie w tej kwestii istotnie różnicują afiliacje polityczne, przy czym przekonanie, że organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, najczęściej wyrażają osoby o poglądach prawicowych (81% – por. tabelę aneksową nr 3) oraz zamierzające głosować w ewentualnych wyborach do Sejmu na listy firmowane przez Prawo i Sprawiedliwość lub Kukiz'15 (po 80%). Warto też zwrócić uwagę na różnice w rozkładach opinii w potencjalnych elektoratach Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej. O ile wyborcy PO, mimo iż w większości też zgadzają się z tą opinią, znacznie częściej niż inni wyrażają zdanie przeciwne, o tyle sympatycy Nowoczesnej są bardziej zbliżeni w ocenach do zwolenników PiS i Kukiz'15.

TABELA 9

Czy, Pana(i) zdaniem, organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty, czy też nie?	Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Platforma Obywatelska RP	Kukiz'15	Nowoczesna	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie tak	55	16	53	16	19
Raczej tak	25	43	27	62	37
Raczej nie	5	17	7	10	9
Zdecydowanie nie	1	2	1	0	1
Trudno powiedzieć	13	22	12	12	35

Większość Polaków jest przekonana, że organy państwa i instytucje publiczne mogły podjąć działania, dzięki którym mniej klientów Amber Gold poniosłoby straty. Zainteresowanie pracami Komisji śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold nie jest jednak duże. Nawet najbardziej zainteresowana grupa, czyli elektorat Prawa i Sprawiedliwości interesuje się nią mniej niż pracami Komisji weryfikacyjnej ds. reprivatyzacji nieruchomości w Warszawie.

Wprawdzie znacząca część badanych, którzy słyszeli o Komisji śledczej ds. Amber Gold, nie potrafi ocenić jej pracy, jednak wystawiane przez pozostałych oceny częściej są pozytywne niż negatywne. Ocena działalności tej komisji najbardziej wiąże się z deklarowanym zaufaniem lub jego brakiem do przewodniczącej Małgorzaty Wassermann. Zależność ta występuje bez względu na stopień zainteresowania pracami komisji.

Opracowała

Barbara Badora